

PRITARTA
Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokyklos
Metodinės tarybos nutarimu
2016 m. gegužės 31 d.
protokolo Nr. MET-5

PRITARTA
Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokyklos
Mokytojų tarybos nutarimu
2016 m. birželio 2 d.
protokolo Nr. MKT-1

PATVIRTINTA
Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokyklos
direktoriaus 2016 m. birželio 2 d.
įsakymu Nr. V-31

VILNIAUS „AŽUOLIUKO“ MUZIKOS MOKYKLOS PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos pavadinimas - Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokykla (toliau- Mokykla).
2. Mokyklos kodas 191662751.
3. Mokyklos teisinė forma - biudžetinė įstaiga.
4. Mokyklos savininkė Vilniaus miesto savivaldybė.
5. Mokyklos adresas Gedimino pr. 15A, LT- 01103, Vilnius.
6. Mokyklos grupė - neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjų švietimą papildančio ugdymo mokykla.
7. Mokymosi formos:
  - 7.1. grupinio mokymosi;
  - 7.2. individualaus mokymosi.
8. Vilniaus „Ažuoliuko“ muzikos mokyklos formaliojo švietimo programų rengėjas ir vykdytojas - Vilniaus „Ažuoliuko muzikos“ mokykla.
9. Programa parengta vadovaujantis rekomendacijomis dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48, Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK- 991 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-1214 redakcija), Vaikų neformaliojo švietimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK- 2695 (Žin., 2006, Nr. 4-115), Mokyklos nuostatais, patvirtintais Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto departamento Švietimo skyriaus vedėjo 2007 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. A500-101-(1.2-KSD-1).
10. Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos (toliau - Programa) paskirtis - padėti mokykloms pasirengti mokyklos lygmens Programą ir užtikrinti formalųjų švietimą papildančio ugdymo kokybę.
11. Programą rekomenduojama rinkti mokiniams, baigusiems pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą.

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

12. Programos tikslas - sistemiskai plėsti mokinių muzikos srities žinias, stiprinti muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius bei suteikti bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.

13. Programos uždaviniai:

13.1. sudaryti mokiniams galimybę plėtoti jų poreikius bei meninius ir kūrybinius gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;

13.2. gilinti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;

13.3. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.

14. Programos branduolį sudaro šie dalykai: muzikavimas (pasirinktas instrumentas), solfedžio, muzikos istorija, dirigavimas, choras.

15. Mokiniui privalomi yra keturi branduolio dalykai. Pasirenkamuosius dalykus siūlo mokykla.

16. Programą baigusiems mokiniams išduodamas mokyklos baigimo pažymėjimas.

17. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą tęsti, renkantis kryptingą muzikinio ugdymo 4 metų programą.

MUZIKAVIMAS

18. Muzikavimo paskirtis - tobulinti mokinio pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo įgūdžius.

19. Muzikavimo tikslas - puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

20. Muzikavimo uždaviniai:

20.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;

20.2. tobulinti instrumento arba balso valdymo įgūdžius;

20.3. skatinti aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

21. Muzikavimo veiklos sritys: muzikavimo technikos įvaldymas, muzikos kūrinių interpretavimas, muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

22. Muzikavimo mokymo trukmė - 4 metai

23. minimalus mokinių skaičius grupėje - 8, maksimalus -12.

24. Muzikavimo dalyko mokomasi pasirinkus chorinį dainavimą arba vieną iš šių muzikos instrumentų: fortepijoną (pianiną), akordeoną styginius instrumentus: smuiką, gitarą, pučiamuosius instrumentus: klarnetą, fleitą, saksofoną, trimitą.

25. Muzikavimo mokymas:

25.1. muzikavimo pamokos vyksta mokantis individualiai, 5-8 m. m. skiriama 2 val. per savaitę.

25.2. muzikavimas, pasirinkus chorinį dainavimą, vyksta grupinio mokymosi forma. Dalyko mokymui grupėje skiriama 5-6 m. m. 3 val. per savaitę, 7-8 m. m. 2 val. per savaitę, bendram chorui - 2 val. per savaitę.

25.3. Muzikavimui mokytis (išskyrus muzikavimą fortepijonu ir akordeonu) numatomos valandos koncertmeisteriui.

26. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata - tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas - tobulinti atlikimo techniką atliekant vis sudėtingesni repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemonės; 1.1.2. Naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.1.3. Įvardyti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. Naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata - suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnį muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas - atliekant kūrinių taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. Apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. Stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. Apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. Demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai, analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
2.3. Improvizuoti ir kurti muzikines kompozicijas.	2.3.1. Žinoti improvizavimo ir komponavimo principus; 2.3.2. Išskirti muzikos kūrimo priemones ir būdus; 2.3.3. Pristatyti savo kūrybinę idėją ir jai įgyvendinti pasirinktas muzikos išraiškos priemones; 2.3.4. Gebėti užrašyti ir viešai atlikti savo kūrinių.
3. Veiklos sritis - muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata - dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas - viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.3. Žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. Žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

27. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

27.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

27.2. muzikos kūrinių interpretavimas: sudėtingesių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas;

27.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas;

27.4. kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus					Vertinimo formos
		St. formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės, dainos	Etiudai, vokalizai	Savaitinės valandos	
Fortepijonas	5-7	1-2	1-2	1-2	1-2	2	I pusmetis Kalėdinis koncertas II pusmetis Akademinis koncertas
	8	1	1	1-3	1-2	2	II pusmetis Baigiamasis egzaminas
Styginiai instrumentai	5-7	2-4	–	2-4	1-2	2	I pusmetis Kalėdinis koncertas II pusmetis Akademinis koncertas
	8	1	–	2-4	1-2	2	Baigiamasis egzaminas
Pučiamieji instrumentai	5-7	2-3	–	2-4	1-2	2	I pusmetis Kalėdinis koncertas II pusmetis Akademinis koncertas
	8	1	–	2-4	1-2	2	Baigiamasis egzaminas
Akordeonas	5-7	1-2	1-2	2-4	1-2	2	I pusmetis Kalėdinis koncertas II pusmetis Akademinis koncertas
	8	1	1	1-2	1-2	2	Baigiamasis egzaminas
Chorinis dainavimas	5-8	1-2	0	5-10	0	4-5	Koncertai

SOLFEDŽIO

28. Solfedžio paskirtis - sudaryti palankias sąlygas sistemiskai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

29. Solfedžio tikslas - plėtoti bendruosius muzikinius gebėjimus: ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį.

30. Solfedžio uždaviniai:

30.1. tobulinti intonavimo įgūdžius, derminių pojūtį;

30.2. toliau lavinti metro bei ritmo pojūtį ir suvokimą;

30.3. turtinti muzikos sąvokų žodyną, žinoti ženklų ir simbolių reikšmes ir gebėti juos pritaikyti, užrašant muzikinį tekstą ar savo sukurtą muzikos melodiją.

31. Solfedžio veiklos sritys: intonavimas, ritmavimas, muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

32. Solfedžio mokymo trukmė - 4 metai.

33. Solfedžio mokymas:

33.1. mokymasi grupėje;

33.2. solfedžio dalyko mokoma po 2 valandas per savaitę;

33.3. pamokose naudojami aktyvūs mokymo(si) metodai, kurie parenkami atsižvelgiant į pamokos turinį, mokinių gebėjimus.

33.4. pamokose naudojamos IKT.

34. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas	
Nuostata - siekti tikslumo, intonuojant atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas - tiksliai intonuoti melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Intonuoti intervalus bei akordus mažoro ir minoro dermėse ir nuo garso.	1.1.1. Sudaryti intervalus ir akordus dermėse, žinoti jų ypatumus; 1.1.2. Žinoti intervalų ir akordų sandarą; 1.1.3. Žinoti raidinių akordų pavadinimų sudarymo principus.
1.2. Tiksliai solfedžiuoti vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse	1.2.1. Žinoti dermių ypatumus ir skirtumus; 1.2.2. Išlaikyti tempą.
1.3. Atliekant dvibalses melodijas, girdėti kitą balsą.	1.3.1. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus
2. Veiklos sritis - ritmavimas	
Nuostata - siekti ritmavimo tikslumo	
Esminis gebėjimas - atpažinti ir atlikti ritminius darinius sudėtinuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Tiksliai atlikti ritminius darinius sudėtinuose, kintamuosiuose ir mišriuose metruose.	2.1.1. Nustatyti ir išvardyti panaudotus metrus; 2.1.2. Išlaikyti tempą; 2.1.3. Žinoti pagrindines dirigavimo schemas.
2.2. Sukurti ir atlikti ritmo darinius sudėtinuose ir kintamuosiuose metruose.	2.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus. 2.2.2. Paašškinti metroritminius elementus ir natų grupavimo principus.
3. Veiklos sritis - muzikos teksto atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata - pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas - klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir užrašyti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Nusakyti muzikos teksto metrą, tonaciją, dermę; 3.1.2. Atpažinti, įvardyti ir užrašyti intervalus, akordus, harmoninius junginius.
3.2. Atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą melodiją.	3.2.1. Naudotis muzikos užrašymo ženklais ir gebėti paašškinti jų reikšmes; 3.2.2. Skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją.

35. Solfedžio dalyko turinio apimtis:
- 35.1. intonavimas ir solfedžiavimas:
- 35.1.1. vienbalsių ir dvibalsių homofoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;
- 35.1.2. trijų rūšių mažorinių ir minorinių gamų dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;
- 35.1.3. natų skaitymas ir transponavimas smuiko ir boso raktuose;
- 35.1.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje ir nuo garso;
- 35.1.5. T, S, D, D₇ akordų ir jų apvertimų, VII₇, VII₇^o, II₇, padidinto ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje;
- 35.2. ritmavimas:
- 35.2.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;
- 35.2.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai;
- 35.3. muzikos tekstų atpažinimas ir užrašymas:
- 35.3.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D₇ akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;
- 35.3.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

MUZIKOS ISTORIJA

36. Muzikos istorijos paskirtis - suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.
37. Muzikos istorijos tikslas - pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.
38. Muzikos istorijos uždaviniai:
- 38.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;
- 38.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;
- 38.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiaisiais kompozitoriais ir jų kūriniais;
- 38.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;
- 38.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūriniuose renginiuose, projektuose.
39. Muzikos istorijos veiklos sritys:
- 39.1. muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;
- 39.2. muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.
40. Muzikos istorijos mokymosi trukmė - 3 metai.
41. Metodinės nuostatos: muzikos istorijos dalyko pamokos vyksta grupinio mokymosi forma, muzikos istorijos dalyko mokoma po 1 valandą per savaitę, pamokose naudojami aktyvūs mokymo(si) metodai, kurie parenkami atsižvelgiant į pamokos turinį ir mokinių gebėjimus. Lavinama muzikinė atmintis, muzikinė klausa, turtinamas muzikos kalbos žodynas, naudojamos informacinės kompiuterinės technologijos, mokant muzikos istorijos numatytas veiklas siejama su kitais programos dalykais.
42. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas
Nuostata - suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis
Esminis gebėjimas - remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomųjų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius.	1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūrinys; 1.1.2. Atpažinti klausomų muzikos kūrinių vokalius ir instrumentinius tembrus, ansamblių ir orkestrų sudėtis.
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius.	1.2.1. Tiksliai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus; 1.2.2. Žinoti nurodytos epochos vokalinės ir instrumentinės muzikos žanrus bei formas; 1.2.3. Paaiškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus.
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrinio formą.	1.3.1. Paaiškinti muzikos formų struktūrinius elementus; 1.3.2. Nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes.
2. Veiklos sritis - muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas	
Nuostata - domėtis savo aplinkos muzikiniais ir kultūriniais reiškiniais, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūrinuose renginiuose	
Esminis gebėjimas - apibūdinti muzikos kontekstą, stebėti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinis, aktyviai juose dalyvauti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, kultūrinius renginius ir reiškinis.	2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą; 2.1.2. Nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausias vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales.
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose.	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui; 2.2.2. Parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz. rašinius apie išklaustytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.)

43. Muzikos istorijos turinio apimtis:

43.1. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymas ir apibūdinimas;

43.2. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.

ANSAMBLIS

44. Ansamblio paskirtis - ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, suteikti ir tobulinti ansamblinio muzikavimo patirtį.

45. Ansamblio tikslas - puoselėjant individualumą ir prigimtinės galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškamui.

46. Ansamblio uždaviniai:

46.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

46.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kausti sceninės kultūros patirtį;

47. Ansamblio veiklos sritys: ansambliško ugdymas, kūrinių interpretavimas ansamblyje, atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

48. Ansambliai gali būti:

48.1. išilginių fleitų ansambliai (1,5 val. per savaitę);

48.2. akordeonininkų ansamblis (1 val. per savaitę);

48.3. instrumentinis ansamblis (2 val per savaitę).

49. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansambliško ugdymas	
Nuostata - įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas - sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką.	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką.
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinių.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus.
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmis.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją.
2. Veiklos sritis - kūrinių ansamblinis interpretavimas	
Nuostata - tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas - išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. Paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.
2.3. Klausytis ir kontroliuoti savo ir kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus.
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata - dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas - atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. Kokybiškai atlikti savo partiją.
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą.

50. Ansamblio turinio apimtis:

50.1. ansamblio pojūčio lavinimas - sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

50.2. muzikos kūrinių interpretavimas - nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

- 50.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje - kūrinų viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;
50.4. kūrinų skaičius per mokymosi metus - 4-6 kūriniai.

DIRIGAVIMAS

51. Chorinio dirigavimo programos tikslas - supažindinti su dirigavimo pagrindais, atskleisti individualius muzikinius gabumus, ypač artistišumą, emocionalumą, ugdyti gerą muzikinį skonį;

52. Supažindinti su įvairaus žanro, stiliaus, skirtingų epochų kūriniais, ypatingą dėmesį skirti lietuvių liaudies dainoms, jų aranžuotėms, lietuvių kompozitorių kūrybai ir geriausiems pasaulinės chorinės muzikos pavyzdžiams.

53. Chorinio dirigavimo programos uždaviniai:

53.1. Išugdyti elementarius dirigavimo technikos pagrindus, labiau atskleisti individualius muzikinius gabumus, formuoti bendravimo ir sceninės kultūros įgūdžius, skatinti ugdytinio kūrybiškumą ir savarankiškumą;

53.2. Ugdyti manualinius dirigavimo įgūdžius;

53.3. Suteikti žinias apie Lietuvos ir užsienio dirigavimo istoriją, ir žymius dirigentus;

53.4. Supažindinti su įvairaus žanro, stiliaus kūriniais. Sugebėti perskaityti ir analizuoti chorinę partitūrą;

53.5. Įtvirtinti bei plėsti žinias, įgūdžius, gaunamus choro, muzikos istorijos, solfedžio ir instrumento pamokose;

53.6. Gebėti analizuoti meninį kūrinio turinį, atlikti muzikinę – teorinę analizę;

53.7. Gebėti „perskaityti“ chorinę partitūrą ir ją atlikti iš natų, ir mintinai;

53.8. Formuoti pradinius darbo su choru ir dirigavimo chorui įgūdžius.

54. Veiklos sritys:

54.1. Manualinių dirigavimo pradmenų įvaldymas;

54.2. Mokomojo repertuaro atlikimas (dirigavimas) atsižvelgiant į mokinio gebėjimus;

54.3. Skirtingo žanro kūrinų atlikimas - interpretacija;

54.4. Muzikinė - teorinė kūrinio analizė;

55. Dirigavimo mokymo trukmė - 2 metai:

55.1. 7 m. m. 0,5 val. per savaitę, 8 m. m. 1 val. per savaitę;

55.2. 8 m. m. skiriama 0,5 val. per savaitę koncertmeisteriui.

56. Mokinių pasiekimai 7 m. m.:

1. Veiklos sritis - chorinio dirigavimo įgūdžių įvaldymas 7 m. m.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1. Manualinės technikos lavinimas: 1.1. Kūno padėties kontrolė, rankų mostų koordinacija, gesto plastikos vystymas. 1.2. Pratimų pagalba - rankų laisvumas, visų rankos dalių (peties, alkūnės, plaštakos, pirštų) valdymas. 1.3. Judesio elementų suvokimas: užsimojimas, smūgis ir impulsas. 1.4. Susipažinimas su auftaktais, garso pradžia (įstojimas) ir pabaiga (nuėmimas). 1.5. Metrinės schemos pradedant nuo 3, vėliau 4 ir dar vėliau 2.	1.1. Žinoti Lietuvos ir pasaulio dirigavimo istoriją. 1.2. Žinoti žymiausias Lietuvos ir užsienio dirigentus. 1.3. Žinoti žymiausias Lietuvos chorus. 1.4. Žinoti Lietuvos „Dainų švenčių“ ištakas. 1.5. Gebėti atlikti bendrąją (istorinę-kontekstinę) kūrinio analizę 1.6. Sugebėti bendrais bruožais aptarti kompozitoriaus chorinę kūrybą, literatūrinio teksto autoriaus kūrybinę veiklą, kūrėjų gyvenamąjį (istorinį) laikotarpį. Gebėti

<p>1.6. Įstojimai į pilnas takto dalis, garso nutraukimas, pauzė, dinamika nuo piano iki forte, fermata.</p> <p>1.7. Pagrindinių štrichų - legato ir staccato įsisavinimas.</p> <p>1.8. Tempų, dinamikos atlikimas.</p> <p>1.9. Metroritmikos ypatumai - sinkopės, natų užlaikymai.</p> <p>1.10. Gebėti groti chorinę partitūrą iš natų (galima labai lėtai).</p> <p>1.11. Gebėti dainuoti chorines partijas.</p> <p>1.12. Gebėti analizuoti savo ir kitų pasirodymus.</p>	<p>suvokti muzikinio ir literatūrinio teksto ryšį.</p> <p>1.7. Žinoti kūrinio stilių, formą, tempą, tonaciją, charakterį, kulminaciją.</p> <p>1.8. Žinoti choro tipą (mišrus, lygių balsų, moterų, vyrų, vaikų), chorinių partijų diapazoną.</p> <p>1.9. Vokalinė - chorinė analizė: Žinoti choro tipą, kvėpavimo, dikcijos ypatumus, chorinių partijų krūvius ir diapazonus, instrumentinį pritarimą ir jo santykį su choru.</p>
--	---

57. Rekomenduojama chorinio dirigavimo apimtis: rekomenduojamas kūrinių skaičius: pirmą pusmetį - 2 kūriniai (vienas a cappella ir vienas su fortepijono pritarimu), antrą pusmetį - vienas kūrinys privalomas, kitas su fortepijono pritarimu.

58. Atsiskaitymo forma:

58.1. I pusmetis - diriguojamos 1-2 nedidelės apimties (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus), 3/4 schemas harmonizuotos lietuvių liaudies dainos prie fortepijono, geba paduoti toną nuo la natos, groja (pagal galimybes) diriguojamą kūrinį, geba pristatyti chorinio dirigavimo istoriją, žino kompozitoriaus muzikinę kūrybą;

58.2. II pusmetis - diriguoja 1-2 nedidelės apimties (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus), 3/4 schemas, skirtingo žanro kūrinius prie fortepijono, geba paduoti toną nuo la natos, groja (pagal galimybes) diriguojamą kūrinį, žino kūrinio stilių, formą, tonaciją, pristato kompozitoriaus muzikinę kūrybą;

59. Mokinių pasiekimai 8 m. m.:

1. Veiklos sritis - chorinio dirigavimo įgūdžių įvaldymas 8 m. m.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
<p>1.1. Gebėti kontroliuoti kūno padėtį ir koordinuoti rankų mostus, ugdyti gesto plastiką.</p> <p>1.2. Gebėti suvokti dirigento gesto ypatybes ir funkciją, įvaldyti jo elementus.</p> <p>1.3. Gebėti diriguoti 3/4, 4/4, 2/4 schemas.</p>	<p>1.1.1. Sugebėti valdyti kūno padėtį, atlikti manualinius rankų gestų pratimus (garsų jungimas, atšokimas nuo taško), siekti kad rankų judesys atitiktų atliekamą muziką.</p> <p>1.1.2. Supranta, žino įvairius rankų gestus, sieja mechaninius rankų judesius su psichofiziniais procesais. Siekti rankų judesių laisvumo ir tikslumo, kairės ir dešinės rankos funkcijų atskyrimo.</p> <p>1.2.1. Demonstruoti esmines dirigento gesto ypatybes (laisvumą ir valingumą, impulsyvumą ir jėgą, amplitudę ir tikslumą). Praktiškai įtvirtinti auftakto gestą, naudojant lėtėjantį judesį (ritenuto).</p> <p>1.3.1. Diriguoti 3/4, 4/4, 2/4 schemas, didesnės apimties, sudėtingesnės struktūros, 1-3 dalių formos kūrinius. Atlikti kūrinį lėtu, vidutinišku ir greitu tempu, sudėtinių metrų alla breve.</p>

<p>1.4. Gebėti įsisavinti metro ir ritmikos struktūrą, išugdyti ritmo kultūrą, suprasti takto schemų grafiką ir gebėti rodyti tai gestais.</p> <p>1.5. Tinkamai naudoti dirigavimo įgūdžių elementus (štrichus, dinamiką). Lavinti gesto išraiškumą, siekiant atskleisti kūrinio meninį turinį.</p>	<p>1.4.1. Atlikti kūrinius sudėtingesnio ritminio piešinio ir su pauzėmis kūrinio viduryje, fermatomis. Sugebėti rodyti įstojimus į bet kurią paprastųjų metrų dalį (pilną ir nepilną), bet kurios takto dalies nutraukimas.</p> <p>1.5.1. Žino dirigavimo atlikimo elementus: štrichus non legato, legato, staccato, pauzes, fermatas, crescendo ir diminuendo, ritenuto. Visus judesius sieja su muzika.</p> <p>1.5.2. Naudoja naujus dirigavimo atlikimo elementus: rodo ryškesnius akcentus, fermatas skirtingose takto dalyse, pilnas ir nepilnas, baigmines bei tęsiamąsias; piu mosso, meno mosso, accelerando - ritardando, morendo, išstęstą garso nutraukimą, tempų, charakterių kontrastus.</p>
<p>2.1. Gebėti atlikti bendrąją (istorinę - kontekstinę) kūrinio analizę.</p> <p>2.2. Gebėti analizuoti kūrinį muzikiniu - teoriniu aspektu.</p> <p>2.3. Gebėti suvokti ir aptarti vokalines chorinės partitūros ypatybes.</p> <p>2.4. Gebėti groti choro partitūrą laisvai ir išraiškiai (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus).</p>	<p>2.1.1. Žino kompozitoriaus kūrybą ir jo stilių. Nusako poetinio teksto ryšį su muzika.</p> <p>2.2.1. Žino kūrinio stilių, formą, tempų ir dinamikos kontrastus ir jų reikšmę, melodinę, harmoninę, ritminę, dramaturginę plėtotę (frazes, kulminacijas).</p> <p>2.3.1. Žino choro tipą (mišrus, lygių balsų: vyrų, moterų, vaikų), chorinę faktūrą, chorinių partijų tesitūrą, ansambliško ypatybes.</p> <p>2.4.1. Groja chorinę partitūrą iš natų (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus). Tiksliai vykdo visus kompozitoriaus nurodymus (tempai, štrichai, dinamika).</p>

60. Rekomenduojama chorinio dirigavimo 8 klasės turinio apimtis:

61.1. Rekomenduojamas kūrinių skaičius per metus 4-5 skirtingo charakterio ir formos kūriniai a cappella ir su pritarimu (akompanimentu);

61.2. Dalyvauti mokyklos koncertuose, konkursuose (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus);

61.3. Atsiskaitymo forma:

61.4. I pusmetis - diriguoti 1-2 kūrinius (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus), 3/4, 4/4, schemų chorines dainas prie fortepijono, gebėti paduoti toną nuo la natos, žinoti choro tipą, groti diriguojamą kūrinį (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus), mokėti analizuoti kūrinio stilių, formą, tempą, pristatyti kompozitoriaus muzikinę kūrybą;

61.5. Atsiskaitoma administracijos paskirtai komisijai.

61.6. II pusmetis (8 klasė baigiamasis žinių patikrinimas). I dalis - diriguoja vieną kūrinį prie fortepijono, groja chorinę partiją (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus); pristato kompozitoriaus muzikinę kūrybą, analizuoja kūrinio formą, stilių, chorinę faktūrą ir t.t., II dalis - diriguoja vieną kūrinį prie choro (atsižvelgiant į mokinio gebėjimus); Mokiniai, dėl įvairių priežasčių negalintys diriguoti prie choro, antrą kūrinį diriguoja prie fortepijono.

BALSO LAVINIMAS

62. Programos paskirtis - tobulinti mokinio vokalinio muzikavimo įgūdžius.

63. Programos tikslas - puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

64. Programos uždaviniai:

64.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;

64.2. tobulinti balso valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos naudojimą;

64.3. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

65. Muzikavimo veiklos sritys: muzikavimo technikos įvaldymas, muzikos kūrinių interpretavimas, muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

66. Muzikavimo mokymo trukmė - 1 metai.

67. Muzikavimo mokymas:

67.1. balso lavinimo pamokos individualios, 0,5 val. per savaitę;

67.2. pusmečio pradžioje sudaromas planas, kuris gali keistis, atsižvelgus į vaiko balso pokyčius, didelį vokalinį krūvį choro repeticijų ar koncertų metu;

67.3. vokalinių kūrinių apimtį sąlygoja individualios vaiko galimybės, mokymo programos nuostatos ir koncertinės veiklos poreikiai;

67.4. per pusmetį dainininkas turėtų išmokti atmintinai vieną-dvi dainas arba dainą ir vokalizą;

67.5. Jei bendru sutarimu mokoma pagrindinio choro repertuaro stambaus kūrinio partija, Dainų šventės kūriniai, rekomenduojama parengti nors vieną individualaus plano kūrinį.

68. Mokinių pasiekimai:

Veiklos sritis	Gebėjimai	Žinios ir supratimas
Individualios dainavimo technikos lavinimas	Laisvai ir taisyklingai dainuoti	Dainavimo įgūdžiai: <ul style="list-style-type: none"> - laisvai ir sąmoningai valdo balso aparatą; - išugdyta balso savikontrolė (girdi balso lakumą, skambumą, rezonavimą ar priešingai); - tiksliai intonuoja sudėtingą muzikinį piešinį, gerai girdi harmoninę sanklodą; - geba naudotis išplėstu diapazonu, vienodinti skirtingus registrus; - gali greitai įsiminti naują muzikinę medžiagą.
Vokalinių kūrinių interpretavimas	Išraiškingai, artistišškai atlikti įvairaus sudėtingumo ir stilistikos muziką	Interpretavimo įgūdžiai: <ul style="list-style-type: none"> - laisvai ir išraiškingai atlieka visus kūrinius; - skiria skirtingų epochų ir žanrų muziką, geba stilingai ją išreikšti; - dainuoja artistišškai, panaudojant tinkamą mimiką; - dainuojant duetu, gerai jaučia ansamblį; - gerai suvokia ir atskleidžia kūrinio emocijas; - geba įsivertinti savo atlikimą.

MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

69. Mokinių pasiekimų vertinimas:

69.1. mokinių, besimokančių pagal pagrindinio muzikinio ugdymo programą, pasiekimams vertinti taikoma 10 balų sistema;

69.2. mokinių žinios, gebėjimai ir įgūdžiai įvertinami individualiai, dalyvaujant akademinuose koncertuose;

69.3. muzikos instrumento, balso lavinimo, dirigavimo mokytojai gali vertinti kiekvieną pamoką už atskirus kūrinis arba kelias užduotis. Pažymys, gautas galutinai paruošus dalyką įrašomas į elektroninį dienyną;

69.4. mokinių grojimą akademiniam koncerte aptaria ir įvertina pažymiu atitinkamo dalyko mokytojai;

69.5. mokinių daromą pažangą ar ugdymo(si) sunkumus mokytojas aptaria su pačiais mokiniiais ir jų tėvais (globėjais).

70. Programą baigusiam mokiniui išduodamas pažymėjimas, kuriame įrašoma, kokių dalykų mokėsi, jų įvertinimas ir valandų skaičius.
